

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn (sprawozdawca)

SSN Roman Kuczyński

w sprawie z wniosku T. R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
z udziałem zainteresowanego T. S.
o zapłatę składek na ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 stycznia 2011 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 11 października 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie T. R. z udziałem zainteresowanego T. S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o zapłatę składek na ubezpieczenie społeczne, na skutek skargi kasacyjnej T. R. od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 24 sierpnia 2009 r., postanowieniem z 11 października 2010 r., odrzucił skargę kasacyjną.

Stan faktyczny sprawy przedstawiał się następująco:

Wyrokiem z dnia 24 sierpnia 2009 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację wnioskodawcy T. R. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 marca 2009 r.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł pełnomocnik wnioskodawcy. W punkcie IV skargi zawarty został wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż „w sprawie nie zostały uwzględnione składane wnioski dowodowe a w szczególności zakres odpowiedzialności poszczególnych członków spółki „S.” Auto-Trans „E.” spółki z o.o., w okresie kiedy doszło do nie odprowadzenia składek na ubezpieczenie społeczne od lipca 2002 r. do marca 2003 r.”

Skarga kasacyjna została przedstawiona Sądowi Najwyższemu. Postanowieniem z 8 września 2010 r. Sąd Najwyższy zwrócił akta sprawy Sądowi Apelacyjnemu celem wezwania skarżącego do sformułowania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁹ § 1 k.p.c.), pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej.

W określonym przez Sąd terminie tj. w dniu 8 października 2010 r. złożone zostało pismo procesowe zatytułowane „wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania”. W piśmie tym skarżący podniósł, że w skardze istnieją istotne zagadnienia prawne, „ponieważ nie zostały uwzględnione składane w sprawie wnioski dowodowe, a szczególnie zakres odpowiedzialności poszczególnych członków „S.” Auto-Trans spółka z o.o. „E.” spółka z o.o., w okresie kiedy doszło do nie odprowadzenia składek na ubezpieczenie społeczne od lipca 2002 r. do marca 2003 r.”

W ocenie Sądu Apelacyjnego uzasadnienie wniosku powiela uzasadnienie zawarte w skardze, a tym samym nadal nie spełnia wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Zgodnie z treścią tego przepisu oprócz wymagań przewidzianych w § 1, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wniosek ten powinien stanowić wyodrębnioną część skargi kasacyjnej a w jego uzasadnieniu powinny być wskazane okoliczności, które przemawiają przeciwko odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (czy też za koniecznością jej rozpoznania) i zostały wskazane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. tj. występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, potrzeba wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, nieważność postępowania, lub to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarga kasacyjna wniesiona przez pełnomocnika

wnioskodawcy nie spełnia wymagań określonych w art. 398⁴ § 2 k.p.c., co sprawia, że dotknięta jest istotnym brakiem formalnym i z tej przyczyny, na mocy art. 398⁶ § 2 k.p.c. podlega odrzuceniu.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego z 11 października 2010 r. pełnomocnik powoda wskazał, że zgodnie z wezwaniem Sądu wnioski przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie złożył. Zdaniem Autora zażalenia odrzucenie złożonej skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁴ § 2 k.p.c. jest nieuzasadnione. Sąd drugiej instancji przeprowadza badanie skargi kasacyjnej pod względem zachowania warunków formalnych oraz jej dopuszczalności, natomiast ocena zasadności skargi kasacyjnej należy wyłącznie do Sądu Najwyższego. Sąd odwoławczy nie jest władny badać nie tylko jej zasadności, ale również oceniać doniosłości wskazanych przez skarżącego zagadnień prawnych, czy celowości przedstawionej argumentacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione i podlega oddaleniu.

Spełnienie obowiązku przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia pozostaje w ścisłym związku z modelem skargi kasacyjnej, w którym rozpoznanie skargi następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne lub istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów albo też, zachodzi nieważność postępowania bądź skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania określonego w art. 398⁹ § 1 k.p.c. wymaga wyraźnego wskazania, która lub które z okoliczności uzasadniających rozpoznanie zachodzą w sprawie, następnie przedstawienie takiej okoliczności lub takich okoliczności, z ukazaniem ich związku z rozpoznawaną sprawą oraz zaprezentowanie szczegółowej argumentacji prawnej, uzasadniającej dlaczego Sąd Najwyższy powinien rozpoznać skargę kasacyjną.

Słusznie wnoszący zażalenie podnosi, że wezwania skarżącego do uzupełnienia braków skargi kasacyjnej nie można interpretować w ten sposób, aby

miał on umożliwiać naprawianie braków merytorycznych wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Celem wskazanych przepisów jest jedynie umożliwienie skarżącemu uzupełnienia braków formalnych. Chodzi zatem o wyjątkowe sytuacje pominięcia jednego z elementów konstrukcyjnych skargi kasacyjnej, nie zaś o ocenę przez sąd drugiej instancji, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania lub jego uzasadnienie nie został sformułowany zgodnie z jego wymaganiami; jest zbyt ogólny czy lakoniczny bądź nie zawiera dostatecznej merytorycznej argumentacji. W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego w takiej sytuacji to Sąd Najwyższy, a nie sąd drugiej instancji rozstrzyga, czy wskazane zagadnienie stanowi „istotne zagadnienie prawne” (zob. np. postanowienie SN z dnia 6 maja 2010 r., II UK 78/10)

Sąd Najwyższy uznaje jednak, że uzupełnienie skargi nie usunęło jej braku. Skarga kasacyjna pomimo zastosowania odpowiedniej procedury naprawczej nadal nie spełnia wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. to jest nie zawiera w istocie, wbrew twierdzeniu skarżącego, wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia. Stwierdzenie, że „w skardze istnieją istotne zagadnienia prawne, ponieważ w sprawie nie zostały uwzględnione składane wnioski dowodowe a w szczególności zakres odpowiedzialności poszczególnych członków spółki „S.” Auto-Trans „E.” spółki z o.o., w okresie kiedy doszło do nie odprowadzenia składek na ubezpieczenie społeczne od lipca 2002 r. do marca 2003 r.” tylko pozornie wskazuje na jedną z przesłanek „przesądu”.

Przedstawienie istotnego zagadnienia prawnego polega na przytoczeniu przez skarżącego argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych. Skarżący powinien odwołać się do konkretnych uregulowań prawnych i wykazać, że na tle tej regulacji pojawia się określony problem prawny. Skarżący powołał się na „istotne zagadnienie prawne”, ale nie skonkretyzował niczego co, w formie ogólnej (abstrakcyjnej) jest wymagane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 w związku z art. 398⁴ § 2 k.p.c. Brak zagadnienia prawnego jest na tyle ewidentny, że ocena istnienia tego braku nie wymaga przedstawienia sprawy Sądowi Najwyższemu. Ewidentnie pozorne nawiązanie do wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przesądu w piśmie uzupełniającym skargę kasacyjną o wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem może być potraktowane przez sąd drugiej

instancji jak nieusunięcie braku w terminie, uzasadniające odrzucenie skargi na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Podobnie nie byłoby możliwe przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia stosownie do wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. przez ograniczenie się do przytoczenia abstrakcyjnie ujętej podstawy w brzmieniu art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., że zaskarżone orzeczenie narusza prawo materialne przez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. (zob. postanowienie SN z dnia 24 września 2010 r., I PK 98/10; postanowienie SN z dnia 29 lutego 2008 r., I CSK 505/07).

Przytoczone okoliczności uzasadniają oddalenie zażalenia na podstawie art. 394¹ § 2 i 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c..